

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz o zmianie niektórych ustaw

Nowelizacja ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ma na celu m. in. dostosowanie jej do nowych dyrektyw unijnych oraz orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, bezterminowe przywrócenie lub przedłużenie funkcjonowania niektórych zwolnień podatkowych, dostosowanie do nowej ustawy o podatku od towarów i usług, wprowadzenie dodatkowych obowiązków dla podatników otrzymujących darowizny podlegające odliczeniu i je przekazujących, umożliwienie bankom, które od 1 stycznia 2005 r. będą sporządzały sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, zaliczania do kosztów uzyskania przychodów odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów oraz gwarancji ich spłaty.

Zmiany związane z implementacją dyrektywy Rady 2003/123/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. zmieniającej dyrektywę 90/435/EWG w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych Państw Członkowskich, zawarte są w nowelizowanym art. 1, 20 i 22 oraz w art. 8 nowelizacji. Dotychczas warunkiem zwolnienia z opodatkowania "u źródła" dywidend lub innych należności z tytułu udziału w zyskach osoby prawnej mającej siedzibę w Polsce wypłacanych powiązanej z nią spółkom z terytorium Unii Europejskiej, jest posiadanie przez spółkę uzyskującą dochód 25 % udziałów w kapitale spółki wypłacającej dywidendę nieprzerwanie przez okres dwóch lat. Takim samym wymogiem obwarowane jest odliczenie od podatku przez spółkę polską kwoty podatku dochodowego zapłaconego w innym państwie Unii Europejskiej od części zysku, z którego została wypłacona dywidenda, w przypadku jej wypłaty przez powiązaną z nią spółkę podlegającą opodatkowaniu w tym państwie. Dyrektywa zmieniająca wymaga, by próg zaangażowania kapitałowego warunkujący te korzyści był stopniowo obniżany, stąd ustawa przewiduje, iż do końca 2006 r. będzie on wynosił 20%, w latach 2007 – 2008 – 15%, zaś od 1 stycznia 2009 r. minimalny próg udziałów spółki uzyskującej dochody w kapitale spółki wypłacającej dywidendę uprawniający do zwolnienia od opodatkowania "u źródła" lub do odliczeń zapłaconego podatku ma wynosić 10%. Warunek nieprzerwanego posiadania udziałów przez co najmniej dwa lata został złagodzony zgodnie z orzeczeniem ETS w ten sposób, że uważa się go za

spełniony także wtedy, gdy spółka nie posiada ich przez ten okres przed wypłatą dywidendy, ale zamierza utrzymać je po wypłacie, tak aby łącznie okres posiadania wyniósł dwa lata.

Dyrektywa Rady 2003/49/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wspólnego systemu opodatkowania stosowanego do odsetek oraz należności licencyjnych między powiązаныmi spółkami różnych Państw Członkowskich, wymaga zwolnienia z opodatkowania przychodów spółek z państw członkowskich Unii Europejskiej w postaci należności licencyjnych i odsetek wypłacanych przez polskie spółki powiązane kapitałowo ze spółkami uzyskującymi dochody. Zgodnie z dyrektywą Rady 2004/76/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. zmieniającą dyrektywę 2003/49/WE Polsce przyznano okres przejściowy na wprowadzenie tego zwolnienia do 1 lipca 2013 r. Od 1 lipca 2005 r. do 30 czerwca 2009 r. podatek od tych przychodów będzie wynosił 10%, a w kolejnych czterech latach – 5% (nowelizowany art. 21 oraz art. 6 nowelizacji).

Bezterminowo przywrócono zwolnienie od podatku dochodów związków zawodowych, społeczno – zawodowych organizacji rolników, izb rolniczych, organizacji pracodawców i partii politycznych – w części przeznaczonych na cele statutowe, z wyłączeniem działalności gospodarczej, oraz składek członkowskich członków organizacji politycznych, społecznych i zawodowych – w części nie przeznaczonych na działalność gospodarczą. Zwolnienie podatkowe, które miało mieć zastosowanie przejściowo do końca 2004 r. w stosunku do niektórych dochodów określonych podatników zostało przedłużone do końca 2006 r. Dotyczy to m. in. niektórych dochodów spółdzielni mieszkaniowych, komunalnych zakładów gospodarki mieszkaniowej, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, towarzystw budownictwa społecznego, Agencji Mienia Wojskowego, wspólnot mieszkaniowych, sportowych spółek akcyjnych, zakładów budżetowych zajmujących się kwaterowaniem studentów i pracowników uczelni i placówek naukowych, spółdzielczych związków rewizyjnych, komitetów wyborczych, spółek wodnych i ich związków, przywieszonych zakładów pracy i Polskiej Konfederacji Sportu. Przedłużono także zwolnienie od podatku części dochodów z gospodarki zasobami mieszkaniowymi uzyskanych przez osoby prawne nimi administrujące, dochodów z tytułu prowadzenia szkół, dotacji budżetowych, kwot otrzymanych od agencji rządowych, dotacji, subwencji i dopłat otrzymanych przez zakłady pracy chronionej z PFRON.

Podatnicy, którzy otrzymują darowizny podlegające odliczeniom będą mieli obowiązek ich wyodrębnienia w zeznaniu rocznym wraz z podaniem celu ich przeznaczenia oraz nazwy i adresu darczyńcy będącego osobą prawną w przypadku większych wpłat. Podatnicy ci będą także obowiązani do podania tej informacji do wiadomości publicznej,

chyba że ich dochód roczny nie przekroczy 20 tys. zł. Podatnik korzystający z odliczenia z tytułu przekazanej darowizny będzie miał obowiązek wskazania danych identyfikujących obdarowanego.

Istotną zmianą jest również uniemożliwienie zaliczania do kosztów uzyskania przychodów należności pracowniczych, które nie zostały jeszcze wypłacone.

Uwagi do ustawy:

- 1) w art. 1 w pkt 5 w lit. b w tiret trzecim, w pkt 14 dwukrotnie użyty wyraz "wartość" należy zastąpić wyrazem "wartości", ponieważ zdanie wstępne art. 12 ust. 4 brzmi: "do przychodów nie zalicza się:";
- 2) w art. 1 w pkt 10, w ust. 1e w zdaniu wstępnym występuje pewna niekonsekwencja. Zgodnie z odesłaniem do konkretnych przepisów ustaw podatkowych nakłada się na podatników składających zeznanie określone obowiązki związane z otrzymaniem od osoby prawnej darowizny, ale tylko wtedy gdy jest ona przeznaczona na cele pożytku publicznego, jeżeli natomiast taką darowiznę przekazuje osoba fizyczna, to obdarowany podatnik musi ją ująć w ogólnej kwocie darowizn zarówno wtedy, gdy została ona przekazana na cele pożytku publicznego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a) jak i na cele kultu religijnego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b). Takie rozróżnienie nie jest zasadne, nie wydaje się również uzasadnione przyjęcie, iż ust. 1e nie dotyczy kościelnych osób prawnych, które mogą otrzymywać darowizny na cele kultu religijnego, gdyż w pewnych sytuacjach składają one zeznanie podatkowe. Proponuję w ust. 1e w zdaniu wstępnym po wyrazach "ust. 1 pkt 1" dodać wyrazy "i 7". Poprawka ta spowoduje, iż również w przypadku otrzymania od osoby prawnej darowizny na cele kultu religijnego podatnik składający zeznanie będzie obowiązany do wykonania czynności określonych w ust. 1e pkt 1 i 2. Ponadto cele kultu religijnego nie mieszczą się w sferze działalności pożytku publicznego, określonej w art. 4 ustawy o organizacjach pożytku publicznego, stąd w przypadku obowiązku informowania o darowiznach otrzymanych na cele kultu religijnego nie można będzie wskazać tego celu zgodnie z dyspozycją ustawy.
- 3) w art. 1 pkt 17, w art. 38b w ust. 1 oraz w art. 38c w ust. 1 – 3 zamiast odesłania do art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości powinno być odesłanie do art. 2 ust. 3, ponieważ ust. 3 tej ustawy nie dzieli się na punkty.

Opracowała Aleksandra Skorupka